

“İstiklalden İstikbale”

Ekonomi Reformları

— 12 MART 2021 —

“İstiklalden İstikbale”

Ekonomi Reformları

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

— 12 MART 2021 —

İçindekiler

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR	10
1. KAMU MALİYESİ	12
1.1. HARCAMA DİSİPLİNİ	16
1.2. KAMU BORÇ YÖNETİMİ	18
1.3. VERGİSEL DÜZENLEMELER	19
1.4. KAMU ALIM İHALELERİ	21
1.5. KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ (KÖİ)	22
1.6. KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ	22
2. FİYAT İSTİKRARI	24
2.1. FİYAT İSTİKRARI KOMİTESİ	27
2.2. ERKEN UYARI SİSTEMİ	28
2.3. GIDA KAYBI VE İSRAFI	29
2.4. ENFLASYON ATALETİ	29
3. FİNANSAL SEKTÖR	30
3.1. BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN AKTİF KALİTESİ	34
3.2. VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİ (VYŞ)	35
3.3. FAİZSİZ FİNANS SİSTEMİ	36
3.4. FİNANSAL SEKTÖRÜN KURUMSAL ALTYAPISI	37
3.5. SERMAYE PİYASALARI	38
3.6. FİNANSAL KAPSAYICILIK	40

İçindekiler

4. CARİ AÇIK	42
4.1. YAPISAL CARİ AÇIK	46
4.2. İHRACATIN TABANA YAYILMASI	48
4.3. ULUSLARARASI STANDARTLARA UYUMLU BİR KIYMETLİ MADEN VE TAŞLAR PİYASASI	49
4.4. SANAYİDE YEŞİL DÖNÜŞÜM	50
5. İSTİHDAM	52
5.1. İSTİHDAM TEŞVİKLERİ	56
5.2. İLAVE İSTİHDAMA FİNANSMAN DESTEĞİ	56
5.3. GENÇ İSTİHDAMI VE İŞGÜCÜ NİTELİĞİ	57
5.4. YENİ NESİL ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ	57
5.5. GELECEĞİN İŞLERİ ODAKLI İŞGÜCÜ DÖNÜŞÜMÜ	58
YAPISAL POLİTİKALAR	60
6. KURUMSAL YÖNETİŞİM	62
6.1. FİNANSAL İSTİKRAR KOMİTESİ	66
6.2. EKONOMİ KOORDİNASYON KURULU	67
6.3. KURUMSAL YAPILAR	67

7. YATIRIMLARIN TEŞVİK EDİLMESİ	68
7.1. ÖZEL KESİM YATIRIMLARININ KORUNMASI	72
7.2. DEVLET DESTEKLERİ REFORMU	72
7.3. TEŞVİK SİSTEMİ	73
8. İÇ TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI	74
8.1. İÇ TİCARET	78
9. REKABET	80
9.1. DİJİTAL PİYASALAR	84
10. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ	86
10.1. PİYASA GÖZETİM VE DENETİM KURUMU	90

ANA HEDEF:

SALGIN SONRASI DÖNEMİN EKONOMİK YAPILANMASINA UYGUN, SÜRDÜRÜLEBİLİR, GÜÇLÜ VE KALİTELİ BÜYÜMEYE ERİŞİM

TEMEL AMAÇLAR:

- 1.Makroekonomik İstikrarın Temini
- 2.Rekabetçi Üretim ve Verimlilik Artışları
- 3.Şeffaf, Öngörülebilir ve Hesap Verilebilir Yönetişim

2 ANA REFORM ALANI BULUNMAKTADIR

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

- 1 Kamu Maliyesi
- 2 Fiyat İstikrarı
- 3 Finansal Sektör
- 4 Cari Açık
- 5 İstihdam

YAPISAL POLİTİKALAR

- 6 Kurumsal Yönetişim
- 7 Yatırımların Teşvik Edilmesi
- 8 İç Ticaretin Kolaylaştırılması
- 9 Rekabet
- 10 Piyasa Gözetimi ve Denetimi

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

---

1. KAMU MALİYESİ
2. FİYAT İSTİKRARI
3. FİNANSAL SEKTÖR
4. CARİ AÇIK
5. İSTİHDAM

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

KAMU MALİYESİ

T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI

AMAÇ 1

Güven Ve İstikrara
Dayalı Mali Disiplin
Temel Önceliğimizdir

Risklere Karşı Güçlü Bir
Kamu Maliyesi Yapısı
Oluşturulacaktır

KAMU MALİYESİ

1.1.

Harcama Disiplini
Sağlanacaktır

1.2.

Kamu Borç Yönetimi
Güçlendirilecektir

1.3.

Vergisel Düzenlemeler
Sadeleştirilecek, Yatırımcı
Dostu ve Öngörülebilirliği
Artıran Adımlar Atılacaktır

1.4.

Kamu Alım İhalelerinde
Reform Yapılacaktır

1.5.

Kamu-Özel İşbirliği Çerçeve
Kanunu Çıkarılacaktır

1.6.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri
Reformu Yapılacaktır

1.1. HARCAMA DİSİPLİNİ SAĞLANACAKTIR

- 1.1.a.** Bütçe hazırlık sürecinin sadeleştirilmesi kapsamında Orta Vadeli Program (OVP) ve Orta Vadeli Mali Plan (OVMP) tek bir belge haline getirilecektir
- 1.1.b.** Bütçe uygulama sonuçlarını, kamu mali politikası gelişmelerini ve hedeflerini içeren “Kamu Maliyesi Raporu” üçer aylık dönemler itibarıyla kamuoyu ile paylaşılacaktır
- 1.1.c.** Özel Hesap Uygulamaları, hizmetin niteliği gereği acil ve zorunlu olanlarla sınırlandırılacak, bu kriterleri karşılamayan uygulamalar kademeli olarak kaldırılacaktır
- 1.1.d.** Döner sermayeler 2022 yılı bütçesinden başlamak üzere aşamalı olarak merkezi yönetim bütçesine dahil edilerek bütçe hakkının kapsamı genişletilecektir
- 1.1.e.** Döner sermaye işletmeleri gözden geçirilecek, verimli olmayan döner sermaye işletmeleri kapatılacaktır
- 1.1.f.** Yerel yönetimlerin borç stokunun artmasını önleyecek ve borç sürdürülebilirliğini sağlayacak düzenlemeler yapılarak, mali disiplin güçlendirilecektir

- 1.1.g.** Sosyal yardımların etkin bir biçimde dağıtılması için, sosyal yardım verilerinin tamamı (belediyelerce verilenler de dahil olmak üzere) Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemine entegre edilecektir
- 1.1.h.** Kamuda taşıt alımı ve kiralanması, temsil ve ağırlama gibi harcama alanlarına katı sınırlamalar getirilecektir
- 1.1.i.** Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin bir gereği olarak, kamu kurumlarının teşkilatlanması yönetim verimliliği ve etkinliği dikkate alınarak daha da güçlendirilecektir
- 1.1.j.** Kamu personeline dair iş ve işlemlerin tek bir idare tarafından yürütülmesi sağlanacaktır
- 1.1.k.** Kamu kurumlarının yurtdışı teşkilatları etkililik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde gözden geçirilecektir

1.2. KAMU BORÇ YÖNETİMİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR

- 1.2.a.** Hazinenin kullanımı dışında kalan kurumların hesabı, Tek Hazine Kurumlar Hesabı sistemine aktarılacak ve nakit yönetimi verimliliği artırılacaktır
- 1.2.b.** Toplam borç stoku içinde döviz cinsi borçların payı azaltılacaktır
- 1.2.c.** Borçlanmanın ortalama vadesi artırılacak, borçlanma kompozisyonunda sabit getirili ve TL cinsi enstrümanlara ağırlık verilecektir
- 1.2.d.** İtfa profilinin dengeli dağılımını sağlamak amacıyla değişim ihaleleri etkin bir borç yönetimi aracı olarak kullanılacaktır

1.3. VERGİSEL DÜZENLEMELER SADELEŞTİRİLECEK, YATIRIMCI DOSTU VE ÖNGÖRÜLEBİLİR ADIMLAR ATILACAKTIR

1.3.a. Geliri düşük olan küçük esnafa vergi muafiyeti sağlanacaktır.

Basit usulde vergilendirilen berber, kuaför, tesisatçı, tuhafiyeci, marangoz, kaportacı, lastikçi, tornacı, çay ocağı işleticisi, terzi, tamirci gibi yaklaşık 850 bin esnaf gelir vergisinden muaf tutularak, beyan yükümlülükleri kaldırılacaktır

1.3.b. Vergi Usul Kanunu, gönüllü uyumu teşvik edecek şekilde güncellenecektir

1.3.c. Elektronik defter ve elektronik belge uygulamalarına dahil edilecek mükellef grupları kademeli olarak artırılabacaktır

1.3.d. Tüm mükellefleri kapsayacak şekilde 7/24 hizmet verebilen “Türkiye Dijital Vergi Dairesi” uygulaması hayata geçirilecektir

1.3.e. Teknolojik yeniliklerden yararlanmaya devam edilecek, “Dijital Vergi Asistanı” sistemi oluşturulacaktır

1.3.f. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları revize edilecektir

1.3. VERGİSEL DÜZENLEMELER SADELEŞTİRİLECEK, YATIRIMCI DOSTU VE ÖNGÖRÜLEBİLİRLİĞİ ARTIRAN ADIMLAR ATILACAKTIR

1.3.g. Uluslararası yatırımcıların birden fazla ülkeyi ilgilendiren vergisel sorunlarının çözümünde diğer ülkelerle “Karşılıklı Anlaşma Yöntemi” kullanılacaktır

1.3.h. Mükellef ve İdare açısından vergisel öngörülebilirliği artıran transfer fiyatlandırmasına ilişkin Peşin Fiyatlandırma Anlaşmaları yaygınlaştırılacaktır

1.3.i. Kamuya süresinde ödenmeyen borçların tek bir idare tarafından tahsil edilmesi sağlanacaktır

1.3.j. Dijital Vergi Denetimi Sistemi geliştirilerek, vergi iade incelemeleri dahil olmak üzere inceleme süreleri kısaltılacaktır

1.3.k. Standartlara dayalı, öngörülebilir ve haksız rekabetin önlenmesini sağlayan denetim modelleri uygulanacaktır

1.4. KAMU ALIM İHALELERİNDE REFORM YAPILACAKTIR

- 1.4.a.** 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'ndaki istisnalar önemli ölçüde azaltılacaktır
- Muhafaza edilen istisnalar da düzenli olarak izlenecek ve denetlenecektir
- 1.4.b.** Kamu işletmelerinin alımlarını düzenlemek üzere, Sektörel Kamu Alımları Kanunu çıkarılacaktır
- 1.4.c.** Sertifikasyon (ehliyet) sistemi kurularak, kamu ihalelerine katılacak firmaların liyakat ve yetkinliklerini belirleyen kriterler kamuoyu ile paylaşılacaktır
- 1.4.d.** Kamuoyu ile paylaşılan şartları taşıyan tüm firmalara sertifikasyon sistemi açılacaktır
- Kamu ihaleleri, sertifikasyon sistemine kayıtlı firmalar arasında tam rekabet şartları içinde şeffaf bir şekilde yapılacaktır
- 1.4.e.** Kamu ve yerli sanayinin işbirliğini sağlayan ihale modelleri getirilecektir
- 1.4.f.** Kamu alımlarında yerli ürün kullanımını teşvik etmek üzere Sanayileşme İcra Komitesi altında Merkezi İzleme Sistemi kurulacaktır
- 1.4.g.** Kamu alımlarında yerli malı kullanımının artırılması için şartname havuzları oluşturulacaktır
- 1.4.h.** Zorunlu haller dışında DMO üzerinden yapılacak alımlarda yerli ürün şartı getirilecektir

1.5. KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ (KÖİ) ÇERÇEVE KANUNU ÇIKARILACAKTIR

- 1.5.a.** KÖİ uygulamalarında etkinliği, esnekliği ve bütünlüğü sağlayacak KÖİ Çerçeve Kanunu Teklifi çalışmaları tamamlanacaktır

1.6. KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

- 1.6.a.** Kamu İktisadi Teşebbüslerinde reform yapılacaktır

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

FİYAT İSTİKRARI

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 2

Fiyat İstikrarının
Güçlendirilmesi İçin
Yapısal Önlemler
Alınacaktır

FİYAT İSTİKRARI

2.1.

Fiyat İstikrarı Komitesi
Oluşturulacaktır

2.2.

Erken Uyarı Sistemi
Kurulacaktır

2.3.

Gıda Kaybı ve İsrafı
Engellenecektir

2.4.

Enflasyon Ataleti
Azaltılacaktır

2.1. FİYAT İSTİKRARI KOMİTESİ OLUŞTURULACAKTIR

2.1.a. Fiyat istikrarının sağlanması amacıyla enflasyon dinamiğini takip etmek; dezenflasyon süreci önünde risk oluşturan şokları değerlendirmek, gerekli önlemleri belirlemek ve yönetmek için Fiyat İstikrarı Komitesi oluşturulacaktır

2.1.b. Komite Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda;

Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan müteşekkil olacaktır

2.2. ERKEN UYARI SİSTEMİ KURULACAKTIR

2.2.a. İklim, afet ve ürün ekim davranışlarındaki değişimler enflasyon sepetinde önemli bir ağırlığı olan gıda fiyatlarını etkilemekte ve dalgalanmalara yol açmaktadır

Bu dalgalanmaların önlenmesi ve enflasyona etkisinin azaltılması amacıyla Erken Uyarı Sistemi kurulacaktır

2.3. GIDA KAYBI VE İSRAFI AZALTILACAKTIR

- 2.3.a.** Tarlada ve hallerde kalan ürünler Dijital Tarım Pazarı (DİTAP)'ına açılacak özel bölümde alıcılarla buluşturulacaktır
- 2.3.b.** Üretim, lojistik ve perakende sektörüne yönelik rehber dokümanlarla yönlendirmeler yapılacaktır
- 2.3.c.** Sebze ve meyve zaiyatının azaltılması için soğuk zincir oluşturulmasına destek verilecektir
- 2.3.d.** Gıda israfının önüne geçmek amacıyla Gıda Bankacılığı Sistemi cazip hale getirilerek yaygınlaştırılacaktır
- 2.3.e.** Sosyal medya ve diğer iletişim araçlarıyla, tüketicilerin gıda israfı konusunda farkındalığı artırılacaktır
- 2.3.f.** Tarımsal üretim planlamasına katkı sağlamak, üretimde öngörülebilirliği artırmak ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek için, çiftçi ve sanayicinin yazılı akite olan güvenini artıracak sözleşmeli tarım mekanizmaları geliştirilecektir
- 2.3.g.** İşlenmemiş gıda fiyatlarında aracılık maliyetlerini de düşürecek olan Hal Yasası Teklifi TBMM'ye sunulacaktır

2.4. ENFLASYON ATALETİ AZALTILACAKTIR

- 2.4.a.** Yönetilen ve yönlendirilen fiyatların hedef enflasyona göre belirlenmesiyle enflasyon ataleti azaltılacaktır

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

FİNANSAL SEKTÖR

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 3

Finansal Sektör
Güçlendirilecektir

FİNANSAL SEKTÖR

3.1.

Bankacılık Sektörünün
Aktif Kalitesi Artırılacaktır

3.2.

Varlık Yönetim Şirketlerinin
Kapasitesi Güçlendirilecektir

3.3.

Faizsiz Finans Sistemi
Güçlendirilecektir

3.4.

Finansal Sektörün Kurumsal
Altyapısı Geliştirilecektir

3.5.

Sermaye Piyasaları
Güçlendirilecektir

3.6.

Finansal Kapsayıcılık
Artırılacaktır

3.1. BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN AKTİF KALİTESİ ARTIRILACAKTIR

- 3.1.a.** Kredi Yaşam Döngüsü Projesi hayata geçirilecektir
- 3.1.b.** Yakın izlemedeki kredilere yönelik olarak bankacılık sektöründe operasyonel yeniden yapılandırma ve firma rehabilitasyon fonksiyonları oluşturulacaktır
- 3.1.c.** Sorunlu krediler içinde katma değer üretme ve istihdam oluşturma potansiyeli bulunanların rehabilitasyonu için Girişim Sermayesi Fonlarının kurulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır
- 3.1.d.** Yaşama imkanı olmayan donuk alacakların Varlık Yönetim Şirketlerine satışı, aktiften silinmesi gibi yöntemlerle bilanço dışına çıkarılması için gerekli teşvik ve tedbir mekanizmaları oluşturulacaktır
- 3.1.e.** Yakın izleme ve donuk alacak grubunda yer alan kredilerin menkul kıymetleştirilebilmesine yönelik mevzuat değişikliği yapılarak bilanço dışına aktarılmaları sağlanacaktır

3.2. VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN (VYŞ) KAPASİTESİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR

- 3.2.a.** VYŞ'lerin daha güçlü bir yapı içerisinde faaliyet gösterebilmeleri için yasal altyapı oluşturulacaktır
- 3.2.b.** Sektörde rekabetçi ve kurumsal yapının oluşturulması için VYŞ'lere beş yıl süreyle tanınan damga, harç ve Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi istisnası süresiz hale getirilecektir
- 3.2.c.** VYŞ'lerin Finansal Kurumlar Birliği'ne üye olabilmesi sağlanacaktır

3.3. FAİZSİZ FİNANS SİSTEMİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR

3.3.a.

Müstakil bir Katılım Finans Kanunu hazırlanarak, çeşitli kanunlar altında düzenlenen katılım finans sektörü tek bir çatı altında toplanacak, katılım finans altında yer alan tüm sektörler için uluslararası standartlarda Merkezi Danışma Kurulu hayata geçirilecektir

3.3.b.

Katılım finans kuruluşlarının katılım finans ilkelerine uyum düzeylerinin bağımsız bir şekilde derecelendirilmesini sağlamak üzere "katılım finans derecelendirmesi" sistemi hayata geçirilecektir

3.3.c.

Uluslararası standartlarda bir katılım finans tahkim mekanizması İstanbul Tahkim Merkezi bünyesinde hayata geçirilecek ve İFM'ye özel bir tahkim merkezi kurulacaktır

3.4. FINANSAL SEKTÖRÜN KURUMSAL ALTYAPISI GELİŞTİRİLECEKTİR

- 3.4.a.** Türkiye'nin tüm finansal kredi ve risk verisini içeren Risk Merkezi, TCMB kontrolünde yeniden organize edilecektir
- 3.4.b.** Kartlı ödeme sistemleri alanında ülkemizin markası olan "TROY" ayrı bir şirket çatısı altında yapılandırılacaktır
- 3.4.c.** Dijital (Şubesiz) Bankacılık lisanslamalarına (uygulamalarına) imkan sağlanacaktır
- 3.4.d.** Merkez Bankası; dijital paranın ekonomik, teknolojik ve hukuki alt yapısını oluşturacaktır
- 3.4.e.** Finansal tüketicinin korunması, piyasa bütünlüğü ve rekabetin güçlendirilmesine yönelik gözetim mekanizması oluşturulacaktır

3.5. SERMAYE PİYASALARI GÜÇLENDİRİLECEKTİR

- 3.5.a.** Şirketlerin sermaye yapısını güçlendirici ve öz kaynakla finansmanı teşvik edici düzenlemeler yapılacaktır
- 3.5.b.** Şirketlerin halka arz süreçlerinin kolaylaştırılması ve teşvik edilmesi yönünde düzenlemeler yapılacaktır
- 3.5.c.** Proje finansmanı fonu ve projeye dayalı menkul kıymetlere ilişkin gerekli düzenlemeler tamamlanacaktır.
- Kamu hizmeti niteliği taşıyan, altyapı, ulaşım, enerji, haberleşme, sağlık vb. alanlardaki projelerin sermaye piyasaları yoluyla finanse edilmesi ve bu yatırımlara vatandaşlarımızın iştirak edebilmesi mümkün hale getirilecektir
- 3.5.d.** Yenilikçi şirketlerin finansa erişimi için paya ve borçlanmaya dayalı kitle fonlaması uygulamaları hızla hayata geçirilecektir
- 3.5.e.** Çevreye duyarlı yatırımların finansmanı amacıyla uluslararası standartlarla uyumlu rehber hazırlanarak yeşil tahvil ve sukuk ihraçları teşvik edilecektir
- 3.5.f.** Emeklilik yatırım fonlarının Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nda işlem görmesi sağlanacak ve böylece vatandaşlarımız bireysel emeklilik sistemindeki bütün fonları alıp satabilecektir

- 3.5.g.** Zamanaşımı nedeniyle Yatırımcı Tazmin Merkezi'ne devredilen yatırım hesapları, hak sahiplerinin talepleri durumunda iade edilerek mülkiyet hakkı güvence altına alınacaktır (terör, uyuşturucu, kara paranın aklanması suçları hariç)
- 3.5.h.** Tahvil Garanti Fonu oluşturulacak ve bu suretle reel sektör şirketlerinin tahvil ihraçları kolaylaştırılacaktır
- 3.5.i.** 18 yaşından küçüklerin bireysel emeklilik sistemine dahil edilmesini sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır
- 3.5.j.** Bireysel Emeklilik Sistemi ile sağlık, hayat, eğitim sigortası gibi özel güvencelerin cazip olanaklarla bütünleşik bir güvence paketi şeklinde sunulması sağlanacaktır
- 3.5.k.** BES dışında özel emeklilik hizmeti veren kuruluşlar (sandık, vakıf vb.) nezdindeki birikimlerin, cazip imkanlarla 2023 yıl sonuna kadar BES'e aktarımına imkan sağlanacaktır

3.6. FİNANSAL KAPSAYICILIK ARTIRILACAKTIR

- 3.6.a.** Finansal teknoloji alanının geliştirilmesine öncülük edecek gerekli koordinasyon ve işbirliğini sağlayacak yetkili bir yapı tesis edilerek, sektörün gelişimini destekleyecek düzenlemelerin yapılmasına ilişkin yol haritasının belirleneceği bir Fintek Strateji Belgesi hazırlanacaktır
- 3.6.b.** Ödemeler alanında faaliyet gösteren Fintek kuruluşlarının Merkez Bankası'nca işletilen ödeme sistemlerine ve kamusal nitelikteki veritabanlarına erişimi sağlanacaktır
- 3.6.c** Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının Bankalararası Kart Merkezi'nde temsili sağlanacaktır
- 3.6.d.** İstanbul Finans Merkezi'nin fintek alanında küresel merkez olmasını güçlendirecek şekilde ödemeler alanında "regülasyon deney alanı" (sandbox) kurulacaktır
- 3.6.e.** Fintek girişimlerinin desteklenmesi için İstanbul Finans Merkezi'nde Finans ve Teknoloji Üssü kurulacaktır

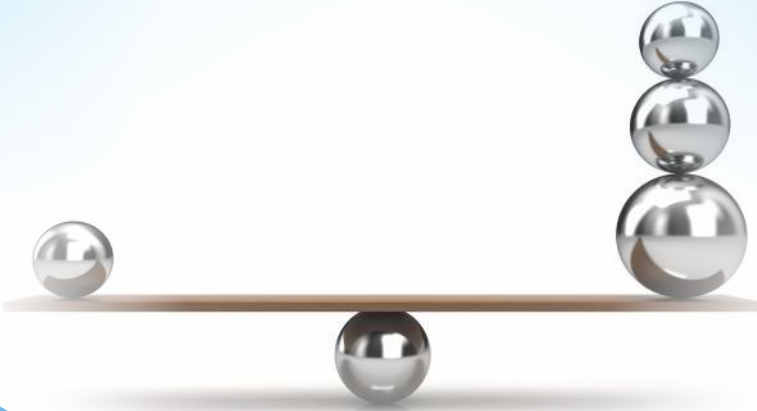
MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

CARİ AÇIK

T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI

AMAÇ 4

Cari Açıkla Mücadele
Edilecektir

CARİ AÇIK

4.1.

Yapısal Cari Açık
Azaltılacaktır

4.2.

İhracat Tabana Yayılacak,
İhracatçılarımızın Rekabet
Gücü Artırılacaktır

4.3.

Uluslararası Standartlara
Uyumlu Bir Kıymetli
Madenler ve Taşlar Piyasası
Oluşturulacaktır

4.4.

Sanayide Yeşil Dönüşüm
Desteklenecektir

4.1. YAPISAL CARİ AÇIK AZALTIYLAZAKTIR

- 4.1.a.** Kredi Garanti Fonu (KGF) teminatı ile 5. ve 6. bölgelerde imalata dayalı, ithal ikamesi ve ihracatı önceleyen yatırımlara uzun vadeli kredi desteği sağlanacaktır
- 4.1.b.** İmalat sanayimizin küresel değer zincirlerine entegrasyonu için hedef ülkeler özelinde ürünler belirlenecek ve bu ürünlere yönelik destek programları uygulamaya konulacaktır
- 4.1.c.** Rekabetçi, yenilikçi ve güçlü bir sağlık sanayisinin geliştirilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığına bağlı Sağlık Endüstrileri Başkanlığı kurulacaktır
- 4.1.d.** Yeni gelişen teknolojilerde yurt içi kabiliyetleri geliştirmek, genç istihdamını teşvik etmek ve küresel rekabet gücü kazanmak için Cumhurbaşkanlığına bağlı Yazılım ve Donanım Endüstrileri Başkanlığı kurulacaktır
- 4.1.e.** Enerji Verimliliği Kanunu'nda yapılacak değişikliklerle; binalar ile tarım ve hizmet sektörleri de enerji verimliliği destekleri kapsamına dahil edilecektir
- 4.1.f.** Elektrik enerjisi depolama tesislerinin kurulmasına yönelik yasal altyapı tamamlanacaktır
- 4.1.g.** Doğalgaz piyasası yeniden yapılandırılarak rekabetçi bir serbest piyasa geliştirilecektir

- 4.1.h.** Madencilik, petrol ve doğalgaz arama ve üretiminde yatırım ortamı iyileştirilerek, yatırım güvencesinin daha da artırıldığı bir piyasa oluşturulacaktır
- 4.1.i.** Yapım işlerinde yerli malı kullanımını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır
- 4.1.j.** Stratejik sektörlerdeki ürünler için, yerliliği ve teknoloji transferini sağlamak amacıyla alım garantisi verilecektir
- 4.1.k.** Fintek, biyoteknoloji ve mobilite alanlarındaki regülasyonlar inovasyonun ve ticarileşmenin önünü açacak şekilde gözden geçirilecektir

4.2. İHRACAT TABANA YAYILACAK, İHRACATÇILARIMIZIN REKABET GÜCÜ ARTIRILACAKTIR

- 4.2.a.** İhracat potansiyeli yüksek olan KOBİ'lerin dış pazarlara açılmaları teşvik edilecektir
- 4.2.b.** Yurtdışı lojistik merkezleri açılarak ihracatçıların potansiyel pazarlara ve dağıtım kanallarına erişimi hızlandırılacaktır
- 4.2.c.** AR-GE yoğun, yüksek teknolojili ve katma değeri yüksek mal ve hizmet üretimine yönelik Yeni Nesil İhtisas Serbest Bölgeleri faaliyete geçirilecektir
- 4.2.d.** Katma değeri yüksek ürünler üreten ihracatçıların rekabet avantajının ve ihracat potansiyelinin yüksek olduğu ülkelerde alacak sigortası ve alıcı kredileriyle desteklenmesi sağlanacaktır
- 4.2.e.** KOBİ'lerin Devlet Destekli Alacak Sigortası Sistemi ile güvence altına alınan alacaklarının bankalar nezdinde teminat olarak kabul edilmesi sağlanarak, KOBİ'lerin finansa erişimi kolaylaştırılacaktır
- 4.2.f.** İhracatçıların Eximbank destekleriyle ilgili işlemlerinin şube bağımlılığı olmadan dijital kanallardan yapılmasını sağlayacak altyapı dönüşümü gerçekleştirilecektir
- 4.2.g.** Eximbank, uluslararası en iyi uygulamalar dikkate alınarak yeniden yapılandırılacaktır
- 4.2.h.** Kredi Garanti Fonu; katma değeri yüksek üretimi ve nitelikli istihdamı uygun maliyetli selektif kredilerle destekleyecek şekilde yeniden yapılandırılacaktır

4.3. ULUSLARARASI STANDARTLARA UYUMLU BİR KIYMETLİ MADEN VE TAŞLAR PİYASASI OLUŞTURULACAKTIR

- 4.3.a.** Kıymetli Madenler ve Taşlar Piyasası; kıymetli maden aracı kuruluşları, rafineriler, kuyumcular ve ayar evlerini kapsayacak şekilde tüm aktörleriyle yeniden düzenlenecektir.
- 4.3.b.** Kıymetli madenlerin ithalatı sonrası kaydedilen aşamalar daha şeffaf ve izlenebilir hale getirilecektir.
- 4.3.c.** Piyasada kayıt dışılığın azaltılması için tedbirler alınacaktır.

4.4. SANAYİDE YEŞİL DÖNÜŞÜM DESTEKLENECEKTİR

- 4.4.a.** Enerjisini kendi karşılayan ve kaynak verimliliği yüksek yeşil Organize Sanayi Bölgeleri hayata geçirilecektir
- 4.4.b.** Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı hazırlanacaktır
- 4.4.c.** Yeşil üretim için gerekli teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla AR-GE çalışmaları desteklenecektir
- 4.4.d.** Yeşil finansmanın gelişimini sağlayacak ekosistem güçlendirilecek ve uluslararası yeşil finansmandan ülkemizin alacağı payın artırılması için çalışmalar yürütülecektir
- 4.4.e.** Çevreye duyarlı (sürdürülebilir) ve akıllı taşımacılık altyapısı geliştirilecektir
- 4.4.f.** Elektrikli araç şarj altyapısı hayata geçirilecektir
- 4.4.g.** Toplu taşıma filolarında ve hizmet araçlarında elektrikli araçların kullanılması teşvik edilecektir

MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR

İSTİHDAM

T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI

AMAÇ 5

İstihdamı Artıran
Adımlar Atılacaktır

İSTİHDAM

5.1.

İstihdam Teşvikleri
Revize Edilecektir

5.2.

İlave İstihdama Finansman
Desteği Sağlanacaktır

5.3.

Genç İstihdamını ve İşgücü
Niteliğini Artıracak Adımlar
Atılacaktır

5.4.

Yeni Nesil Çalışma Yöntemleri
Yaygınlaştırılacaktır

5.5.

Geleceğin İşleri Odaklı İşgücü
Dönüşümü Hızlandırılacaktır

5.1. İSTİHDAM TEŞVİKLERİ REVİZE EDİLECEKTİR

- 5.1.a.** İstihdam teşviklerinin etkinlikleri gözden geçirilerek; mevcut teşviklerde mükerrerliğe sebep olan uygulamalar ve birbirini dışlayan verimsiz teşvikler belirlenecek, teşvik sisteminde sadeleştirmeye gidilecektir.

5.2. İLAVE İSTİHDAMA FİNANSMAN DESTEĞİ SAĞLANACAKTIR

- 5.2.a.** Mikro ve küçük ölçekli firmalarımızdan likidite sıkıntısı çekenlere yönelik istihdama kattıkları her bir ilave kişi için KGF kefaletiyle 100 bin TL'lik krediye erişim imkanı sağlanacaktır.

Kredinin maksimum limiti 500 bin TL (ilave 5 istihdam) olacaktır

Kredi 2 yıl vadeli olup, ilk 6 ayı geri ödemesiz kullanılacaktır

İstihdam taahhüdünü yerine getiren firmanın, istihdama kattığı her 1 kişi için 12 ay boyunca ödediği sosyal sigorta ve işsizlik sigortası primleri, firmaya katkı olarak kredi faiz bakiyesinden düşülecektir.

Böylece ilave istihdam oluşturan firmalar, düşük finansman maliyetiyle kredi kullanma imkanına kavuşacaktır.

- 5.2.b.** Nakdi Ücret Desteğinden faydalanıp, çalışanını tekrar istihdama dahil eden işverenler de şartları taşımaları durumunda İlave İstihdama Finansman Desteğine dahil edileceklerdir.

5.3. GENÇ İSTİHDAMINI VE İŞGÜCÜ NİTELİĞİNİ ARTIRACAK ADIMLAR ATILACAKTIR

- 5.3.a.** Genç istihdamını artırmak için Genç İstihdam Ulusal Strateji Belgesi hazırlanıp, hayata geçirilecektir
- 5.3.b.** Mesleki Eğitim Merkezlerini gençler için daha cazip kılmak adına kalfalık döneminde alınan ücretlerde iyileşme sağlanacaktır
- 5.3.c.** Mesleki Eğitim Merkezlerinde eğitim gören öğrencilerin ücretleri kamu tarafından karşılanarak, işveren üzerindeki yükler kaldırılacaktır

5.4. YENİ NESİL ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ YAYGINLAŞTIRILACAKTIR

- 5.4.a.** Uzaktan çalışma mevzuatı, yeni iş modellerine uyum sağlayacak şekilde revize edilecektir.
- 5.4.b.** Kısmi süreli çalışanların hafta tatili, yıllık ücretli izni hak etme süresi ve kıdem tazminatına hak kazanma sürelerinin Kanunda açıkça belirtilmesine yönelik düzenleme yapılacaktır.

5.5. GELECEĞİN İŞLERİ ODAKLI İŞGÜCÜ DÖNÜŞÜMÜ HIZLANDIRILACAKTIR

- 5.5.a.** İşgücü piyasasını yönlendirmek için “sektörel beceri haritaları” oluşturularak sektörel işgücü planlaması yapılacaktır
- 5.5.b.** Geleceğin mesleklerinde yeni iş olanaklarını oluşturmaya katkı sağlayacak geçiş destekleri devreye alınacaktır
- 5.5.c.** Dijital yetkinliklerin geliştirilebileceği kuruluşlarda uzun dönem staj programları desteklenecektir

YAPISAL POLİTİKALAR

---

6. KURUMSAL YÖNETİŞİM
7. YATIRIMLARIN TEŞVİK EDİLMESİ
8. İÇ TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI
9. REKABET
10. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

YAPISAL POLİTİKALAR

KURUMSAL YÖNETİŞİM

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 6

Şeffaf, Hesap Verebilir
Ve Güçlü Bir Kurumsal
Yönetişim Çerçevesi
Tesis Edilecektir

KURUMSAL YÖNETİŞİM

6.1.

Finansal İstikrar Komitesi Kurulacaktır

6.2.

Ekonomi Koordinasyon Kurulu Kurulacaktır

6.3.

Kurumsal Yapılar Güçlendirilecektir

6.1. FİNANSAL İSTİKRAR KOMİTESİ KURULACAKTIR

- 6.1.a.** Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi'nin görev ve sorumlulukları gözden geçirilip, Finansal İstikrar Komitesi (FİK) olarak yapılandırılacaktır
- 6.1.b.** FİK Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda;

TCMB, BDDK, SPK, SEDDK, TMSF ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı'ndan müteşekkil olacaktır
- 6.1.c.** FİK finansal istikrarın gözetilmesini merkeze alarak; sistemik riskleri belirleyecek, izleyecek ve yönetecektir
- 6.1.d.** Finansal piyasaları derinleştirmeye ve tasarrufları artırmaya odaklanacaktır
- 6.1.e.** Finansal piyasalarda güveni artıracak politikaları önceliklendirecektir
- 6.1.f.** Komite her ay düzenli olarak bir araya gelecek, toplantı sonuçlarını kamuoyu ile paylaşacak ve 3 ayda bir rapor yayımlayacaktır

6.2. EKONOMİ KOORDİNASYON KURULU KURULACAKTIR

6.2.a. Ekonomi Koordinasyon Kurulu'na (EKK) Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık edecektir.

EKK; Hazine ve Maliye Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Ticaret Bakanı, Enerji Bakanı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı'ndan müteşekkil olacaktır

6.2.b. Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Yıllık Programda yer alan eylemlerin eşgüdümünü ve uygulama başarısını sağlayacaktır

6.2.c. Kurul her ay düzenli olarak bir araya gelecek, toplantı sonuçlarını kamuoyu ile paylaşacak ve 3 ayda bir rapor yayımlayacaktır

6.3. KURUMSAL YAPILAR GÜÇLENDİRİLECEKTİR

6.3.a. Üst düzey kamu görevlerine atanmada aranan mesleki tecrübe şartları güçlendirilecektir

6.3.b. Kamu görevlilerine başka kurumların yönetim/denetim kurullarında en fazla bir görev verilecektir

6.3.c. Düzenleyici ve denetleyici kurum başkanlarının, diğer kurum yönetim ve denetim kurullarında görev almaması ilke olarak gözetilecektir

6.3.d. TÜİK "ilişkili kuruluş" yapısına dönüştürülecektir

YAPISAL POLİTİKALAR

YATIRIMLARIN TEŞVİK EDİLMESİ

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 7

Üretken Yatırımlar
Güçlü Bir Şekilde
Teşvik Edilecektir

YATIRIMLARIN TEŞVİK EDİLMESİ

7.1.

Özel Kesim Yatırımlarının Korunması Hakkında Kanun Çıkarılacaktır

7.2.

Devlet Destekleri Reformu Yapılacaktır

7.3.

Yatırım Teşvik Sistemi Reforme Edilecektir

7.1. ÖZEL KESİM YATIRIMLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN ÇIKARILACAKTIR

7.1.a. Yatırımlarda öngörülebilirliği artırmak, bürokrasiyi azaltmak ve yatırım sürecinde karşılaşılan sorunlara hızlı çözümler üretmek amacıyla Özel Kesim Yatırımlarının Korunmasına yönelik yeni bir sistem hayata geçirilecektir

7.1.b. Özel kesim yatırımlarını kolaylaştırmak ve hızlandırmak amaçlı Yatırım Uyuşmazlığı Kurumu oluşturulacaktır

Bakanlıklar bünyesinde Yatırım Koordinasyon Birimleri kurulacak ve Yatırım Ofisi'nin yatırım sonrası takip ve koordinasyon işlevi güçlendirilecektir

7.2. DEVLET DESTEKLERİ REFORMU YAPILACAKTIR

7.2.a. Destek programlarının planlı ve öngörülebilir hedefler doğrultusunda hazırlanması, uygulanması ve etki değerlendirmelerinin yapılmasını teminen İlke ve Esaslar oluşturulacaktır

7.2.b. Tüm destek programlarına ilişkin kapsamlı veriler tam ve eksiksiz olarak tek merkezde anlık olarak toplanacak ve tüm destek uygulamalarına tek bir platformdan daha kolay, hızlı ve etkin biçimde erişim sağlanacaktır

7.3. TEŞVİK SİSTEMİ REFORME EDİLECEKTİR

7.3.a. Mevcut teşvik sistemi sadeleştirilerek, seçici ve süreli bir yapıya kavuşturulacaktır.

Ayrıca, mükerrer uygulamalara izin verilmeyecek bir sistem kurulacaktır

7.3.b. Yeni teşvik sisteminde; yenilikçi ve katma değerli üretime yönelen, öz sermaye ağırlıklı gerçekleştirilen, küresel değer zincirinin bir parçası olmaya aday ve bölgesel kümelenme öncelikleriyle uyumlu yatırımlara münhasıran destek sağlanacaktır

7.3.c. Emsal ülkelerde yeni yatırım çekmek için uygulanan nakit teşvik modelleri ile rekabet edecek yaklaşımlar geliştirilecek, nakit teşvik uygulamalarına proje bazlı teşvik sistemi ile başlanılacaktır

7.3.d. Büyük yatırımlarda, kısmi tamamlamayla birlikte hak kazanılan yatırıma katkı tutarına yeniden değerlendirme yapma imkanı getirilecektir

7.3.e. Yeni yatırımlara yönelik teşvik programlarında, hak edilen yatırıma katkı tutarının kurumlar vergisi haricindeki diğer vergi ödemelerinden de belirli oranlarda indirilebilmesine imkan sağlanacaktır

7.3.f. Yatırım teşviklerinde uygulanan SGK prim desteği süreleri, genç ve kadınların istihdam edilmesi durumunda ilave süreler verilerek uygulanacaktır

7.3.g. AB Genel Veri Koruması Tüzüğü (GDPR)'nün yurtdışına veri aktarılmasına yönelik hükümleri esas alınarak Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda gerekli değişiklikler yapılacaktır

YAPISAL POLİTİKALAR

İÇ TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 8

İç Ticarete
Rekabetçiliği
Artıracak Ve Ticareti
Kolaylaştıracak
Uygulamalar Hayata
Geçirilecektir

İÇ TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

8.1.

İç Ticareti Kolaylaştıracak Tedbirler Hayata Geçirilecektir

8.1. İÇ TİCARETİ KOLAYLAŞTIRACAK TEDBİRLER HAYATA GEÇİRİLECEKTİR

- 8.1.a.** Avrupa Birliği (AB) mevzuatı gözetilerek perakende ticarete haksız ticaret uygulamalarının ortadan kaldırılmasına ve daha iyi işleyen ve daha adil bir tedarik zincirinin oluşturulmasına yönelik düzenleme yapılacaktır
- 8.1.b.** Ticaret sicili hizmetlerinde ve şirket işlemlerinde dijitalleşme uygulamaları geliştirilerek, şirket kuruluş ve tescil işlemlerinin hızlı ve güvenli bir biçimde tamamlanması ve şirketlerin hızlı karar alabilmesi sağlanacaktır
- 8.1.c.** Ulusal ve uluslararası gelişmeler dikkate alınarak ülkemiz elektronik ticaret mevzuatının yol haritası çıkarılacak ve bu alanda düzenlemeler yapılacaktır
- 8.1.d.** Kooperatiflerin ve üst kuruluşlarının daha şeffaf, etkin ve profesyonel bir yönetim yapısına kavuşması amacıyla Kooperatifçilik Kanununda düzenlemeler yapılacaktır

YAPISAL POLİTİKALAR

REKABET

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 9

Dijital Piyasalarda Adil
Rekabeti Geliştirmek
İçin Serbest Pazar
İlkeleri Ve Avrupa Birliği
Düzenlemeleriyle Uyumlu
Adımlar Atılacaktır

REKABET

9.1.

Dijital Piyasaların Düzenlenmesine Yönelik Kanun
Teklifi Hazırlanacaktır

9.1. DİJİTAL PİYASALARIN DÜZENLENMESİNE YÖNELİK KANUN TEKLİFİ HAZIRLANACAKTIR

- 9.1.a.** Dijital piyasalarda rekabetçi ve adil bir ortam oluşturulacak, güçlü platformların bu güçlerini kötüye kullanmalarının önüne geçilecektir
- 9.1.b.** Platformlarda tutulan verilerin amacı dışında ya da rekabeti kısıtlayacak şekilde kullanılmasını önleyecek düzenlemeler yapılacaktır
- 9.1.c.** Pazar yeri platformlarında yer alıp, ürünlerini satışa sunan üye firmaların haklarını koruyacak düzenlemeler yapılacaktır

YAPISAL POLİTİKALAR

PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AMAÇ 10

Tüketicinin Korunması,
Kayıtlılığın Artması Ve
Piyasada Haksız Rekabetin
Etkin Bir Biçimde Önlenmesi
İçin Piyasa Gözetimi Ve
Denetimi Güçlendirilecektir

PIYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

10.1.

Piyasa Gözetim ve Denetim Kurumu Kurulacaktır

10.1. PİYASA GÖZETİM VE DENETİM KURUMU KURULACAKTIR

10.1.a. Farklı idareler üzerinden yürüyen yapının toplulaştırılması, uygulama yeknesaklığının sağlanması ve mükerrerliklerin engellenmesi amacıyla bağımsız bir Piyasa Gözetim ve Denetim Kurumu kurulacaktır

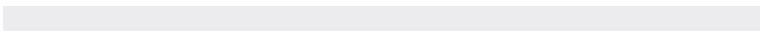
10.1.b. Kurum, piyasa gözetimi ve denetimiyle ilgili adil ve rekabetçi bir ortam oluşturulmasını teminen bağımsız bir düzenleme ve denetim yapma yetkisine sahip olacaktır

10.1.c. Kurum; insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından asgari güvenlik koşullarını sağlamayan ürünlerin piyasaya arzına karşı etkili uygulama yapacaktır

10.1.d. Kurum çatısı altında, özel sektörün ve tüketicilerin de temsil edildiği Piyasa Gözetimi ve Denetimi Danışma Kurulu teşkil edilecektir

NOTLAR

A series of horizontal lines for writing notes, consisting of 20 evenly spaced lines extending across the width of the page.

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

www.hmb.gov.tr